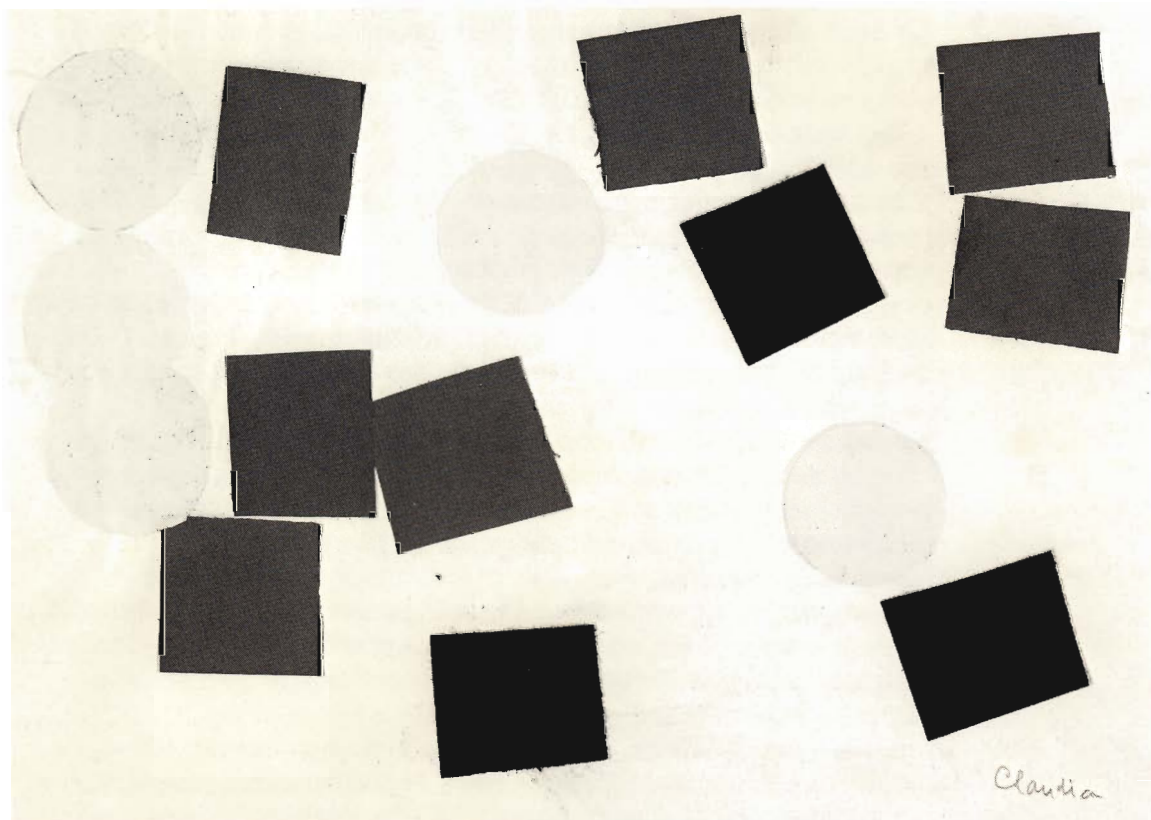

Voor en achter elkaar

De kinderen leren over de relatie tussen vlak en ruimte

Rondjes en vierkantjes, 4 jaar

onderwerp

rondjes en
vierkantjes

techniek

plakken met
papierfiguurtjes in
2 kleuren (ev.
kleurpotlood)

papierformaat

± 20 × 30 cm.

Toelichting

Om het verband tussen beeld en afbeelding, dus het geziene en de tekening aan de kinderen te laten ervaren, is hier gekozen voor een situatie waarbij het tekenvlak correspondeert met het vlak waarop het allemaal te zien is, namelijk de speelplaats. Het papier is dus de speelplaats en beide zijn *horizontaal*! Voor een kind is het dan heel aannemelijk dat dichtbij dan onderaan is en verweg bovenaan. Deze ervaring doe je niet in één keer op. Dit lesje maakt er een begin mee. Voor de uitvoering is kant-en-klaar materiaal gekozen – rondjes en vierkantjes – zodat het accent van de les, namelijk de *ruimtebeleving* dan niet bemoeilijkt wordt door 'moeilijk' te tekenen onderdelen. Voor de 6-jarigen kan de les natuurlijk aangepast worden. Van de papiervormpjes kunnen ook andere vormpjes gemaakt worden. Ook de rand van de speelplaats of weide en de eventuele speeldingen die er zijn kunnen op een eenvoudige manier voorgesteld worden. Het spelelement van de les wordt versterkt door het feit dat de figuurtjes los staan: dan kan er namelijk eerst wat langer mee geschoven worden voordat de lijmpot eraan te pas komt. De mogelijkheid tot begeleiden is dan ook groter!

Begeleiding

Dit eerste lesje over ruimte begint met het spelen van de reële situatie. De kinderen worden in twee groepen verdeeld. De 'vierkantjes' hebben een vierkant papier op hun jas of bloes, de rondjes een rond. De kleur van deze papiertjes is dezelfde als die in de tekening straks. Dit maakt de zaak nog sneller duidelijk. Alle kinderen rennen door elkaar buiten (of eventueel in de speelzaal) op de speelplaats.

Op een signaal stopt iedereen direct en blijft staan waar hij staat; nu goed rondkijken naar de 'papiertjes', waar staan de 'rondjes', waar de 'vierkantjes'? Dit moet enkele keren herhaald worden en er moet op gewezen worden waar ieder staat. Hierna gaan we naar binnen waar het papier al klaar ligt. Het papier is nu de speelplaats en we gaan 'hetzelfde' maken als wat we zojuist *gespeeld* hebben.

De figuurtjes spelen nu door elkaar op het papier. Voor en achter, links en rechts, allerlei begrippen komen ter sprake. En als het ene figuurtje half op het andere ligt? Zit het dan erop of *ervoor*? Na een tijdje schuiven en passen wordt alles vastgeplakt. Let erop dat de kinderen geen figuren gaan leggen! Voor de oudere kinderen van deze leeftijdsgroep kan er van alles bijgemaakt worden maar het accent moet blijven liggen op het verband tussen plaatsing en *ruimte*.

Met zijn allen het spel nog een keer spelen op het (flanel)bord kan een leuke herhaling en tevens evaluatie zijn.

onderwerp

kabouterfeest

techniek

kleurpotlood

papierformaat

± 12 × 16 cm

Andere opdracht

Op een open plek in het bos spelen feestelijk uitgedoste kabouters. Sommige helemaal *vooraan*, andere *achteraan*. *Rondom* de open plek staan de bomen met slingers en vlaggetjes erin. *Tussen* de bomen zitten de dieren uit het bos te kijken naar het feest. De grond is helemaal bedekt met prachtig groen mos. Het hele papier is grondvlak en het gaat dus vooral om een bewust plaatsen van de dingen in de ruimte.

Kabouterfeest, 6 jaar